

T.C.
ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

Sayı : 65355440-403.06.09/E.570
Konu : FTO'larda Ramp Denetlemesi.

21/04/2016

GENELGE
UOD - 2016/3

Bu Genelge, Türk Hava Sahasında yüksek seviyede uçuş emniyeti sağlamak için maksimum kalkış ağırlığı 5700 kg'den az olup ülkemiz hava alanlarında uçuş eğitimlerinde kullanılan tüm sivil hava araçlarına uçuş öncesi veya sonrası emniyet değerlendirmesi (Ramp) amacıyla yapılacak denetlemelerinin usul ve esaslarını belirlemek üzere; 5431 sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanuna dayanılarak hazırlanmıştır.

İşbu Genelge kapsamında yer alan hususlara ilişkin ayrıntılı gereklilikler aşağıda ifade edilmiştir.

1) Denetimin kapsamı

Uçuş eğitimi yapılan hava araçlarının Ramp denetimi, Genel Müdürlüğün yetkilendirdiği denetçiler tarafından yapılır. FTO Ramp denetimi, Ek-1: Ramp Denetleme Kontrol Listesi ve Raporunda yer alan hususları içerecek şekilde yapılır. Denetim elektronik ortamda da yapılabilir.

2) Ramp denetleme formu

Ramp denetlemelerinde Ek-1: Ramp Denetleme Kontrol Listesi ve Raporu kullanılır. Denetleme sırasında ICAO, EASA, üretici firma ve ulusal standartlarından herhangi bir sapma tespit edilirse, bu sapma bulgu olarak değerlendirilir.

Ramp denetiminin ardından herhangi bir bulgu olmasa dahi denetim raporu yazılır ve bir kopyası işletme yetkilisine verilir.

3) Bulgu seviyeleri (Kategorizasyon)

(a) Bulgular bulgunun uçuş emniyetine olan etkisine göre EK-2'de verilen kılavuz esas alınarak 3 kategoriye ayrılır. Bunlar;

1) Kategori 1 bulgu: Uçuş emniyetine az etki eden sapmalar.

2) Kategori 2 bulgu: Emniyetli operasyon yapılmasını etkileyebilecek, kayda değer sapmalar.

3) Kategori 3 bulgu: Uçuş emniyetini direkt etkileyebilecek ciddi sapmalar.

(b) Bir bulgu tek madde ile ilişkilendirilir, aynı bulgu iki maddeye de yazılmaz.

(c) Bulgu sınıflandırması bu Genelgenin ekindeki uygulama kılavuzunda olan FTO Ramp Denetlemesi Bulgu Kategorizasyon Tablosuna göre yapılır.

(ç) Aynı hava aracında aynı bulgunun bir defadan fazla tespit edilmesi durumunda Denetleme Görevlisi bulgunun kategorisini artırabilir.

İlgi Mevzuatlar
5431 Sayılı Kanun
2920 Sayılı Kanun

Daire/Birim	Uçuş Operasyon Dairesi
Şube	Uçuş Ekibi Lisans Müdürlüğü
Revizyon No	-
Revizyon Tarihi	-

T.C.
ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

(d) Denetleme sırasında bulgu sınıflandırmasında tanımlanmayan bir bulgu ile karşılaşılması durumunda, bulgu kategorisine, uçuş emniyetini riske sokma değerlendirmesi hususunda kıyaslama yapılarak denetçiler tarafından karar verilir.

4) Bulgular hakkında yapılması gereken işlemler

(a) Tespit edilen bulguların giderilmesini sağlamak için kategorilerine göre yapılması gereken iş ve işlemler şunlardır:

1) Kategori 1 bulgu hakkında sorumlu pilotun veya işletme yetkilisinin bilgilendirilmesi yeterlidir. Bilgilendirme, Ek-1: Ramp Denetleme Kontrol Listesi ve Raporunun bir nüshası işletme yetkilisine verilerek yapılır. Mevcut bulgular giderilerek Genel Müdürlüğe bilgi verilir.

2) Kategori 2 bulgu hakkında sorumlu pilot veya işletme yetkilisi, FTO Ek-1 Ramp Denetleme Kontrol Listesi ve Raporu ile veya resmi yazı ile bilgilendirilir ve en fazla 30 gün içerisinde FTO gerekli düzeltici işlemi tamamlar.

3) Kategori 3 bulguda hava aracının operasyonu durdurulabilir veya operasyona sınırlama getirilebilir. Bulgularla ilgili yapılan düzeltici ve önleyici işlemlerin Genel Müdürlük tarafından yeterli olarak değerlendirilmesi halinde durdurma veya sınırlandırma kararı kaldırılır. Bu kapsamda;

- Hava aracının uçuşlarına kısıtlama getirilir; bulgu hakkında düzeltici işlem yapıldıktan sonra kısıtlama kaldırılır.
- Hava aracının kalkışından önce bulgu giderilir ya da bulgunun kapatılması için sadece o uçuşun yapılmasına izin verilebilir.

(b) Tespit edilen uygunsuzluğa bağlı olarak Genel Müdürlüğe gerekli bildirimler yapılır.

5) Hava aracının uçuştan men edilmesi

Emniyet standartlarına uyumsuzluğun uçuş emniyetinde açıkça tehlike oluşturduğu ve hava aracının kalkışından önce eksikliklerin giderilmediği durumlarda ya da denetlemenin kabul edilmediği durumlarda söz konusu hava aracının kalkışına izin verilmez.

6) İdari yaptırım:

2920 Sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu'nun 143. Maddesine istinaden İdari para cezası uygulanır.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Bilal EKŞİ
Genel Müdür

EKLER:

Ek-1: Uçuş Eğitim Organizasyonlarına Yönelik "Ramp Denetleme Kontrol Listesi ve Raporu".

Ek-2: Uçuş Eğitiminde kullanılan Hava Araçlarına yapılan emniyet değerlendirmelerine dair Bulgu kategorizasyon ve Uygulama Kılavuzu

İlgi Mevzuatlar	Daire/Birim	Uçuş Operasyon Dairesi
5431 Sayılı Kanun	Şube	Uçuş Ekibi Lisans Müdürlüğü
2920 Sayılı Kanun	Revizyon No	-
	Revizyon Tarihi	-

DENETLEME KONTROL LİSTESİ		Hava aracı tipi:
		Seri no (msn)
		Tescil işareti:
Uçuş amacı (*):	Hava alanı:	Uçuş saati (FH):
FTO:	FTO yetki belge no:	Tarih:
Sorumlu pilot (PIC) (**):	Adı SOYADI:	Lisans no:

(*) Uçuş amacı: Yeterlilik / Yetenek / Eğitim / Tazeleme / Yetki / Kontrol

(**) Sorumlu pilot (PIC): Kontrol pilotu / Uçuş öğretmeni

DOKÜMANLAR		Kontrol	Bulgu	19	Oksijen ekipmanı (Uygulanabilir ise)	21/04/2016		
1	El kitapları			20	El feneri			
	Uçuş El Kitabı:				UÇUŞ MÜRETTEBATI	Kontrol	Bulgu	
	Operasyon El Kitabı:				Uçuş ekibi			
2	İşletme ruhsatı ve işletme şartları (AOC)			21	Adı SOYADI (Lisans no):			
3	Kontrol listeleri				Adı SOYADI (Lisans no):			
	Uçuş öncesi:				Adı SOYADI (Lisans no):			
	Normal durum:				GÜVENLİK	Kontrol	Bulgu	
	Acil durum:			22	Sabitlenmeyen parça/malzeme			
4	Seyrüsefer haritaları			22	File:			
5	Asgari ekipman listesi			23	İlk yardım çantası			
	Onaylı MEL:				Son kullanma tarihi: .			
6	Tescil sertifikası			24	ELT			
7	Gürültü sertifikası (Uygulanabilir ise)			24	Batarya değişim tarihi:			
8	Teknik kayıt defteri			25	Bagaj			
9	HIL (Uygulanabilir ise)				HAVA ARACI DURUMU	Kontrol	Bulgu	
10	Telsiz ruhsatı			26	Kapılar ve kapaklar			
11	Uçuşa elverişlilik sertifikası			27	Uçuş kontrol yüzeyleri			
12	Uçuşa elverişlilik gözden geçirme sertifikası Tarih:			28	Tekerlekler, lastikler ve frenler			
				29	Etiketler ve işaretlemeler			
				30	İniş, seyrüsefer ve pozisyon ışıkları			
				31	Hava aracı gövde altı			
13	Sigortalar			32	Gövde içi teker park yeri			
	Tarih:			33	Motor			
UÇUŞ BİLGİSİ		Kontrol	Bulgu	34	Pervane palaları ve abakları			
14	Uçuş öncesi hazırlık			35	Açıkça görülebilen (basit) onarımlar			
	Meteoroloji bilgisi:			36	Açıkça görülen tamir edilmemiş hasarlar			
	NOTAM bilgileri:			37	Ekipman			
15	Ağırlık-denge raporu (Uygulanabilir ise)				GENEL	Kontrol	Bulgu	
GÜVENLİK EKİPMANI		Kontrol	Bulgu	38	Genel dış/gövde durumu			
16	El tipi yangın söndürücüler			39	Kabin içi, kokpit genel durumu			
17	Can yelekleri (Uygulanabilir ise)				HAVA ARACI TAKİP SİSTEMİ	Kontrol	Bulgu	
18	Emniyet kemeri			40	HATS servis sağlayıcı			

BULGULARA MÜDAHALE YÖNTEMLERİ	RAMP DENETLEMELERİNDE KONTROL EDİLECEK HUSUSLAR:
<p>3c Uçuşa izin verilmemiştir.</p> <p>3b Aksaklıklar giderilmeden uçuşa başlayamaz ya da bulgunun kapatılması için uçuşa kısıtlama getirilerek sadece o uçuşun yapılmasına izin verilir.</p> <p>3a Uçuş zarfı sınırlandırılmış uçuş yapılabilir.</p> <p>2 Uçuş öğretmeni pilot ve FTO bilgilendirilir; azami 30 gün içerisinde gereği yapılır.</p> <p>1 Uçuş öğretmeni pilota bilgi verilmiştir.</p>	<p>1 Dokümanların mevcudiyetinin ve geçerliliğinin kontrolü.</p> <p>2 Uçuş ekibinin vasıf ve niteliklerinin SHGM tarafından yayımlanan gerekleri karşılığının kontrolü.</p> <p>3 Uçuşla ilgili SHGM tarafından yayımlanan Operasyonel Standartların yerine getirildiğinin kontrolü.</p> <p>4 Hava aracının teknik durumunun uçuş emniyeti açısından kontrolü</p>

Kod	Stan.	Kat.	BULGULAR	AÇIKLAMALAR

Bu rapor denetleme sırasında tespit edilen bulguları göstermektedir ve hava aracının, uçuşa elverişliliği hakkında bilgi vermez.

FTO Yetkilisi (Uçuş Öğretmeni) Adı SOYADI İmza	SHGM Yetkilisi Teknik Denetçi Adı SOYADI İmza	SHGM Yetkilisi Teknik Denetçi Adı SOYADI İmza
---	--	--

	Madde	Kat. 1 (Basit)	Kat. 2 (Önemli)	Kat. 3 (Çok Önemli)
1	El kitapları	<ul style="list-style-type: none"> İşletme El Kitabının ekibin uçuş görev ve dinlenme sürelerini içermemesi. 	<ul style="list-style-type: none"> OpsManuel uçuş ekibinin anlayamayacağı dilde olması. 	<ul style="list-style-type: none"> OpsManuel olmaması OpsManuel uçuş operasyonla ilgili bölümünün olmaması ya da eksik olması. OpsManuel güncel olmaması. OpsManuel işleticiye ait olmaması.
2	İşletme ruhsatı ve işletme şartları (A.O.C.)	<ul style="list-style-type: none"> 	<ul style="list-style-type: none"> AOC ruhsatında belirtilen işletme şartlarına uygun olmayan faaliyet yapılması. Hava aracının operasyon tipine göre B1 sınıfında kayıtlı olması 	<ul style="list-style-type: none"> Sertifikaların bulunmaması ya da ekip tarafından gösterilememesi. Geçerlilik süresi dolmuş sertifikalarla uçuş eğitimi yapılması. SHGM tarafından onaylanmış (geçerli) AOC ruhsatının olmaması. SHGM tarafından onaylanmış (geçerli) FTO sertifikasının olmaması. Hava aracının İşletme Şartları Sertifikasında yer almaması Hava aracının operasyon tipine göre B3 sınıfında kayıtlı olmaması
3	Kontrol listeleri	<ul style="list-style-type: none"> 	<ul style="list-style-type: none"> Kontrol listesinin OpsManuel 'deki kontrol listesine uygun olmaması. Normal ve Emergency kontrol listelerine ekip tarafından ulaşılamaması. 	<ul style="list-style-type: none"> Normal ve Emergency prosedürleri referans el kitabının güncel olmaması. Kaptan ve öğrenci pilotun farklı kontrol listelerini kullanmaları. Emergency ve normal kontrol listelerinin bulunmaması.
4	Seyrüsefer haritaları	<ul style="list-style-type: none"> 	<ul style="list-style-type: none"> Seyrüsefer veri bankasının güncel olmaması. Seyrüsefer veri bankası güncel olmasına rağmen uçuş haritalarının güncel olmaması. 	<ul style="list-style-type: none"> Uçuş haritaların eski revizyonlarının kullanılması. Uçuş haritaların eski revizyonlarının olmaması.
5	Asgari ekipman listesi (M.E.L.)	<ul style="list-style-type: none"> MEL 'in güncel olmaması. 	<ul style="list-style-type: none"> MEL 'in ilgili hava aracı konfigürasyonunu ve operasyon spesifikasyonlarını yansıtmaması. MEL 'in bakım ve/veya operasyon prosedürlerini içermemesi. 	<ul style="list-style-type: none"> MEL veya MasterMEL 'in olmaması. MEL 'in MMEL den daha az kısıtlayıcı olması.
6	Tescil sertifikası	<ul style="list-style-type: none"> Kabinde hava aracını tanımlayıcı tescil levhasının bulunmaması. Tanıttıcı levha ile tescil sertifikasının uyumsuz olması. 	<ul style="list-style-type: none"> 	<ul style="list-style-type: none"> SHGM tarafından onaylanmış (geçerli) Tescil Sertifikasının olmaması.

	Madde	Kat. 1 (Basit)	Kat. 2 (Önemli)	Kat. 3 (Çok Önemli)
7	Gürültü sertifikası	•	• SHGM tarafından onaylanmış (geçerli) Gürültü Sertifikasının olmaması.	•
8	Teknik kayıt defteri	• Uçuş defteri ya da teknik logbook'un dikkatsizce doldurulması.	• Uçuş defterine ya da teknik logbook'una uçuş detaylarının yazılmaması.	• Uçuş defteri ya da teknik logbook'un olmaması.
9	Aksaklık kayıtları (H.I.L.)	•	• Kayıt altına alınmamış, değerlendirilmemiş hasar. • Takibi yapılmayan hasarlar. • Arıza kaydı teknik deftere yazılmış fakat MEL 'e göre kapatılma tarihi yanlış verilmiş.	• MEL süresi dolmuş açık arıza. • Süresi geçtikten sonra kapatılan arıza.
10	Telsiz ruhsatı	• Radyo lisansının yanlış bilgi içermesi.	•	• Radyo lisansının olmaması. • Radyo lisansında belirtilen tüm radyo ekipmanların hava aracında bulunmaması.
11	Uçuşa elverişlilik sertifikası	•	•	• SHGM tarafından onaylanmış (geçerli) Uçuşa Elverişlilik Sertifikasının olmaması. • Uçuşa Elverişlilik süresinin dolması.
12	Uçuşa elverişlilik gözden geçirme sertifikası	•	•	• Uçuşa Elverişlilik Gözden Geçirme Sertifikasının SHGM tarafından yayınlanmamış olması. • Uçuşa Elverişlilik Gözden Geçirme Sertifikasının, SHGM 'den yetkilendirilmemiş personel tarafından imzalanması. • Hava aracının, geçerli yetkiye sahip ve SHGM tarafından yetkilendirilmiş CAMO kontrolünde olmaması.
13	Sigortalar	•	•	• Sigorta muhteviyatının eğitim uçuşlarını kapsamaması. • Sigortanın tarihinin geçmiş olması. • 3. Taraf Mali Mesuliyet Sigortasının olmaması. • Uçuş öğretmeni, pilot adayı ve kontrol pilotlarının sigortada kapsamaması.

	Madde	Kat. 1 (Basit)	Kat. 2 (Önemli)	Kat. 3 (Çok Önemli)
14	Uçuş öncesi hazırlık	<ul style="list-style-type: none"> Uçuş planının sorumlu pilot tarafından imzalanmaması. Uçuş planının bir kopyasının ilgili hava alanında bırakılmaması. Ekibin FIR, NOTAM ve Meteoroloji hakkında bilgi sahibi olmaması. Uçuş öncesi kontrollerin yapılmaması. Ekibin uçuş öncesinde yakıt miktarını kontrol etmemesi. Ekibin Uçuş öncesinde yakıt numunesi alınmaması. 	<ul style="list-style-type: none"> Hatalı uçuş planı. Yanlış/Hatalı hazırlanmış uçuş planı. Uçuş öncesi kontrol yapılmış fakat belirgin hasarlar fark edilmemiş. 	<ul style="list-style-type: none"> Uçuş planının olmaması. Ekibin inilecek, kalkılacak ya da yedek meydanlar için NOTAM, meteoroloji bilgisine sahip olmaması. Kalkış öncesinde meteoroloji bilgisinin kontrol edilmemesi. İniş ve yedek meydan hava şartlarının, meydan minimumlarında ya da üzerinde olduğunu gösteren hava durumu raporunun olmaması. Yedek meydan seçilmemesi ya da seçilen yedek meydanın uygun olmaması. Hava aracının uygun sertifika ve/veya ekipmana sahip olmadan bilinen buzlanma koşullarında operasyon yapması. Buzlanma kontrolünün yapılmaması. Uçuş öncesi kontrol yapılmamış.
15	Ağırlık ve denge raporu	<ul style="list-style-type: none"> 	<ul style="list-style-type: none"> Yanlış yapılmış ağırlık ve denge hesabı. Ağırlık ve denge formunun ekip tarafından kolaylıkla doldurulmasının bilinmemesi. 	<ul style="list-style-type: none"> Performans hesabını etkileyici seviyede (yanlış) yapılmış ağırlık ve denge hesabı. Tamamlanmamış eksik ağırlık ve denge formu. Limit dışı ağırlık ve denge.
16	El tipi yangın söndürücüler	<ul style="list-style-type: none"> 	<ul style="list-style-type: none"> Yangın söndürücünün belirtilen yerde bulunmaması. Yangın söndürücünün yerinin belirtilmemesi. 	<ul style="list-style-type: none"> Yangın söndürücünün olmaması ya da boş veya kullanılamaz durumda oluşu..
17	Can yelekleri	<ul style="list-style-type: none"> 	<ul style="list-style-type: none"> Can yeleklerine, yüzdürücü gereçlere kolaylıkla erişimin sağlanamaması. 	<ul style="list-style-type: none"> Yetersiz sayıda can yelekleri, yüzdürücü gereçler.
18	Emniyet kemeri	<ul style="list-style-type: none"> 	<ul style="list-style-type: none"> 	<ul style="list-style-type: none"> Koltuklarda omuz kemerinin olmaması. Omuz kemerlerinin kendini otomatik toplamaması.
19	Oksijen ekipmanı	<ul style="list-style-type: none"> 	<ul style="list-style-type: none"> 	<ul style="list-style-type: none"> Oksijen ekipmanının kolayca ulaşılabilir olmaması. Yeterli sayıda ve çabuk takılabilen kullanılabilir durumda oksijen maskesi olmaması. Yeterli oksijen miktarının olmaması. Arızalı oksijen sistemi.

	Madde	Kat. 1 (Basit)	Kat. 2 (Önemli)	Kat. 3 (Çok Önemli)
20	El feneri	•	• Yeterli sayıda ya da kullanılabilir durumda el feneri olmaması.(Gündüz Şartları)	• El feneri bulunmaması. (Gece Şartları)
21	Uçuş ekibi	•	•	• Sağlık sertifikasında belirtilmiş olmasına rağmen yedek gözlüğün bulunmaması. • Yabancı uyruklu uçuş öğretmenleri için SHGM tarafından yayımlanmış validasyon ya da yetki belgesinin olmaması. • Tüm uçuş ekibinin SHGM tarafından tanzim edilmiş geçerli bir lisansa sahip olmaması. • Ekibin lisansında uygun hava aracı tipinin yer almaması. • Gözlük veya lens limitasyonu olan uçuş öğretmenin gözlük veya lens olmaması. • Geçerli sağlık sertifikasının ve lisansının olmaması.
22	Sabitlenmeyen parça/malzeme	•	•	• Bagaj, El Çantası veya Emergency teçhizat.
23	İlk yardım çantası	• Belirtilen yerde olmaması.	• İlk yardım çantasında son kullanma tarihi geçmiş malzeme olması.	• İlk yardım çantasında ve malzemelerinin olmaması.
24	ELT	• ELT 'nin 406 MHz ve 121,5 MHz 'de çalıştığına dair belge bulunmaması. • ELT 'nin belirtilen yerde olmaması.	•	• Hava aracının en az bir adet çalışır durumda otomatik ELT 'ye sahip olmaması. • ELT 'nin 406 MHz ve 121,5 MHz 'de eş zamanlı sinyal üretememesi.
25	Bagaj	•	•	• Bagajda serbest malzeme.
26	Kapılar ve kapaklar	•	• Kapı mandallarının, kollarının, erişim panellerinin tam kapanmaması.	• Kokpit acil çıkış ekipmanlarının (kollar, halatlar, kapaklar vb.) eksik oluşu ya da bulunmaması.
27	Uçuş kontrol yüzeyleri	•	• Statik elektrik boşaltıcıların eksik olması.	• Çöküntü, Boya hasarı, Korozyon perçin veya Vida eksikliği. (Limit dışı)
28	Tekerler, lastikler ve frenler	• Eksik lastik şişirme sibobu kapağı.	• Lastiklerde kayıt altına alınmamış veya takip edilmemiş bariz aşınma veya hasar. • Değerlendirilmemiş ve kayıt edilmemiş limit içi hasarlı tekerlek. • Hidrolik fren sisteminde kaçak olması.	• Frenlerin limit dışı aşınması ve kayıt altına alınmaması. • Burun iniş takımı yönlendiricinin limit dışı aşınmış olması. • Lastik basıncının açıkça limit dışı olması. • Tekerleğin limit dışında hasarlı olması.

	Madde	Kat. 1 (Basit)	Kat. 2 (Önemli)	Kat. 3 (Çok Önemli)
29	Etiketler ve işaretlemeler	•	•	• Safety/Emergency İşaretlerinin olmaması.
30	İniş, seyrüsefer ve pozisyon ışıkları	• MEL Limitleri içindeyse.	• MEL Limitleri dışında.	• MEL Limitleri dışında (Gece uçuş şartlarında)
31	Hava aracı gövde altı	•	• Gövde altını incelemeyi aksatacak ve muhtemel kaçakları tespit etmeyi zorlaştıracak derecede kirli oluşu. • Güvenlik etiketlerinin uygulanmamış ya da okunamaz oluşu. • Değerlendirilmemiş ve kayıt edilmemiş limit içi kaçak. • Ciddi korozyon belirtisi.	• Limit dışı yakıt kaçağı. • Limit dışı dikme basıncı.
32	Gövde içi teker park yeri	•	• Menteşe ve çalıştırıcı mekanizmaların bariz şekilde yağsız oluşu. • Teker yuvasının incelemeyi zorlaştıracı derecede kirli oluşu.	• Hasarlı iniş takımı kapakları. • Bağlama tellerinin kırık veya kayıp olması. • Kırık veya servis dışı iniş takımı acil durum yay kilitleri. • Limit dışı hidrolik kaçağı.
33	Motor	• Yakıt ve yağ kaçağı. (Limit dışı)	• Güvenlik etiketlerinin uygulanmamış veya okunamıyor olması. • Vidaların ve perçinlerin gevşek veya eksik olması. • Motor hava alığı ve egzoz alanındaki bariz aşınma ve yırtıklar.	• Yakıt ve yağ kaçağı. • Hasarlar (ezikler, çentikler, çatlaklar).
34	Pervane palaları ve abakları	•	• Hasarlı buzlanma önleyici pabuçlar.	• Servis dışı pervane buzlanma önleyici sistem. • AMM/SRM 'e uygun şekilde yapılmamış onarımlar. • AMM limitleri dışında hasarlı pervaneler.
35	Açıkça görülebilen (basit) onarımlar	•	• Geçici tamiratlara ait kaydın olmaması. • Evvelki tamiratların kötü durumda olması.	• Tamiratların AMM/SRM 'e göre gerektiği gibi yapılmaması.
36	Açıkça görülen tamir edilmemiş hasarlar	•	•	• Uçağın uçuşa elverişliliğine etki edecek yapısal hasar. • Hasarların AMM/SRM/MEL'de belirtilen limit içerisinde olmaması

	Madde	Kat. 1 (Basit)	Kat. 2 (Önemli)	Kat. 3 (Çok Önemli)
37	Ekipman	•	•	<ul style="list-style-type: none"> Gerekli seyrüsefer ekipmanlarının arızalı olması ya da hiç olmaması. Radyo kanal aralığının uçuş planında belirtilen bölge ihtiyaçlarını karşılamaması.
38	Genel dış/gövde durumu	•	<ul style="list-style-type: none"> Kompozit açığa çıkmış boya hasarı. Bakımsız durumdaki buzlanma önleyici sistem. Emniyet etiketlerinin uygulanmamış olması veya okunmayacak durumda olması. Kontrol etmeye imkan vermeyecek derecede kirli hava aracı. Hafif korozyon. Boya hasarı. Kanat altına yazılmamış tescil işareti. Perçin ve bağlantı elemanlarının SRM/AMM/CDL limitleri dışında gevşek ya da eksik olması. Kuyruk indikatörünün AMM limitleri dışında aşınmış olması. 	<ul style="list-style-type: none"> Seyrüsefer ışıkları. Kalkış öncesinde buzlanma koşulları mevcutken uygunsuz yapılmış buzlanma önleyici faaliyet. Kalkış öncesinde diğer zararlı kirleticilerin temizlenmemiş olması. Statik elektrik boşaltıcılarının MEL/AMM/CDL limitleri dışında kayıp veya hasarlı olması. Antenlerin AMM/MEL/CDL limitleri dışında eksik veya hasarlı olması. Basınç (pito, statik) deliklerinin hasarlı ya da kirlenmiş olması.
39	Kabin içi, kokpit genel durumu	• Kirli ve dağınık.	<ul style="list-style-type: none"> İşaretleme yanlışı ve anlaşılır olmaması. Hava aracında emniyete alınmamış personel bagajları, doküman çantaları gibi materyal/malzeme taşınması. Sabit olmayan halı, el kitabı, kontrol listesi, el aletleri ve benzerleri. 	<ul style="list-style-type: none"> AMM'de belirtilen limit dışı cam hasarı. Keskin kenar oluşturacak şekilde hasarlı kapaklar ya da serbest haldeki kablolar. Kapı kilidini açma ve kapama mekanizmasının çalışmaması.
40	HATS servis sağlayıcı	• En son yapılan uçuşun HATS kayıtlarının olmaması.	<ul style="list-style-type: none"> HATS kapalı tutulması. Hava aracının Genel Müdürlük HATS sistemine tanıtılmaması HATS cihazının arızalı olması 	<ul style="list-style-type: none"> HATS tesis edilmemesi.

